KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2023/748

2023 m. balandžio 11 d.

kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006 taikymo taisyklės dėl prašymų atlikti administracinių aktų arba administracinio neveikimo vidaus peržiūrą

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo ([1]), ypač į jo 11 straipsnio 2 dalį ir 11a straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Reglamente (EB) Nr. 1367/2006 nustatytos Orhuso konvencijos nuostatų taikymo Sąjungos institucijose ir organuose taisyklės;

(2) to reglamento IV antraštinėje dalyje išdėstytos nuostatos dėl administracinių aktų arba neveikimo vidaus peržiūros;

(3) Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnio 1 ir 1a dalyse išdėstyti kriterijai ir sąlygos, pagal kurias nevyriausybinėms organizacijoms ir kitiems visuomenės nariams suteikiama teisė Sąjungos lygmeniu teikti prašymą dėl vidaus peržiūros pagal 10 straipsnį, ir kurių skaidriam ir nuosekliam taikymui užtikrinti reikalingos išsamios taisyklės dėl įrodymų, teiktinų su prašymu, atsakymų į prašymus pateikimo termino nustatymo ir Sąjungos institucijų ir organų bendradarbiavimo;

(4) pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11a straipsnio 2 dalį, siekdama skaidrumo ir veiksmingo atvejų nagrinėjimo, Komisija sukūrė internetinę sistemą, kad per ją būtų pateikiami visi Komisijai siunčiami prašymai. Tai nedaro poveikio jokiems būsimiems sprendimams, kuriuos priimtų Sąjungos institucijos ir įstaigos, kurios pačios taip pat gali ateityje sukurti internetines sistemas, per kurias būtų gaunami prašymai atlikti vidaus peržiūrą;

(5) Komisijai tvarkant asmens duomenis pagal šį sprendimą taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 ([2]). Tikslinga paaiškinti, kad Komisija turi būti laikoma duomenų valdytoja, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/1725, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu interneto platformoje;

(6) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė oficialias pastabas 2023 m. vasario 17 d.;

(7) Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 yra iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1767 ([3]). Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnio 1 dalies pakeitimai taikomi nuo 2023 m. balandžio 29 d. Todėl šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo tos pačios dienos;

([1]) OL L 264, 2006 9 25, p. 13.

([2]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

([3]) 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1767, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 356, 2021 10 8, p. 1).

(8) kadangi šiuo sprendimu nustatomos naujos nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2021/1767, taikymą, Komisijos sprendimas 2008/50/EB ([4]) turėtų būti panaikintas tą pačią dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Prašymo atlikti vidaus peržiūrą turinys

1. Prašyme atlikti administracinių aktų arba neveikimo vidaus peržiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnį turi būti:

a) nurodytas administracinis aktas arba administracinis neveikimas, kurį prašoma peržiūrėti, ir nurodytos tariamai pažeistos aplinkos apsaugos teisės nuostatos;

b) išdėstytos priežastys, kuriomis remiantis teikiamas prašymas;

c) pateikiama atitinkama informacija ir dokumentai, pagrindžiantys tas priežastis, nurodant pakankamus faktus ar teisinius argumentus, kurie sukeltų rimtų abejonių dėl Sąjungos institucijos ar organo atlikto vertinimo;

d) nurodyti asmens, kuris įgaliotas atstovauti prašymą pateikusiai šaliai bendraujant su trečiąja šalimi konkretaus atvejo vidaus peržiūros tikslais;

e) pateikiami įrodymai apie prašymą pateikiančios šalies teisę pateikti tokį prašymą remiantis Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnio 1 ir 1a dalyse nustatytais kriterijais ir sąlygomis.

2. Prašymas atlikti vidaus peržiūrą neturi viršyti 50 puslapių (neįskaitant dokumentų, patvirtinančių atitiktį tinkamumo kriterijams pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnį ir kitų priedų, kuriais remiantis būtų pagrindžiamas prašymas), išskyrus atvejus, kai dėl prašyme iškeltų klausimų sudėtingumo Komisijos tarnybos mano, kad tos ribos viršijimas yra pagrįstas.

3. Pirmos pastraipos d punkto tikslais, kai kelios nevyriausybinės organizacijos arba kiti visuomenės nariai pateikia bendrą prašymą, nurodomas vienas bendras kontaktas.

2 straipsnis

Teisės teikti prašymą dėl vidaus peržiūros suteikimo nevyriausybinėms organizacijoms kriterijai

1. Bet kuri nevyriausybinė organizacija, pateikianti prašymą dėl administracinių aktų arba neveikimo vidaus peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnį, turi pateikti įrodymus, kad ji atitinka to reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus pateikdama šio straipsnio 5 dalyje nurodytus dokumentus.

2. Jeigu kurių nors iš šių dokumentų neįmanoma pateikti dėl priežasčių, kurios nepriklauso nuo nevyriausybinės organizacijos, ta organizacija gali pateikti kitus lygiaverčius tai įrodančius dokumentus.

3. Jeigu iš pateiktų dokumentų nėra aišku, kad nevyriausybinė organizacija yra nepriklausoma ir nesiekianti pelno, ta organizacija pateikia tai patvirtinančią deklaraciją, pasirašytą tos nevyriausybinės organizacijos tam įgalioto asmens.

4. Jeigu iš pateiktų dokumentų nėra aišku, kad nevyriausybinė organizacija siekia pagrindinio nurodyto tikslo – skatinti aplinkos apsaugą pagal aplinkos apsaugos teisę, kad ji veikia daugiau kaip dvejus metus ir aktyviai siekia šio tikslo, arba kad klausimas, dėl kurio pateiktas prašymas dėl vidaus peržiūros, priskirtinas jos tikslui ir veiklos sričiai, ta organizacija turi pateikti visus kitus dokumentus, įrodančius, kad šis kriterijus yra įvykdytas.

([4]) 2007 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimas 2008/50/EB, nustatantis išsamias Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos nuostatų, susijusių su administracinių aktų peržiūrėjimo vidaus tvarka prašymais, taikymo taisykles (OL L 13, 2008 1 16, p. 24).

5. Dokumentų, teiktinų pagal 1 dalį, sąrašas:

a) nevyriausybinės organizacijos statutas arba įstatai, arba kitas dokumentas, pagal nacionalinę praktiką turintis tokią pačią galią, jeigu nevyriausybinė organizacija yra toje ES valstybėje narėje, kurioje pagal nacionalinę teisę nereikalaujama ir nenumatoma, kad nevyriausybinė organizacija priimtų statutą arba įstatus;

b) nevyriausybinės organizacijos paskutinių dvejų metų metinės veiklos ataskaitos;

c) tuo atveju, kai nevyriausybinės organizacijos įsteigtos toje ES valstybėje narėje, kurioje tokias procedūras atlikti būtina, kad nevyriausybinė organizacija įgytų juridinio asmens statusą, pateikiama teisinės registracijos nacionalinėse institucijose dokumento kopija;

d) kai aktualu, informacija ir dokumentai, kuriuos Sąjungos institucija ar organas anksčiau pripažino turinčiais teisę pateikti prašymą dėl administracinių aktų arba neveikimo vidaus peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnį, ir nevyriausybinės organizacijos pareiškimas, kad tebetenkinamos tinkamumo sąlygos.

3 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnio 1a dalies pirmos pastraipos b punkte nustatytos sąlygos

1. Visuomenės nariai, turintys teisę pateikti prašymą dėl administracinių aktų arba neveikimo vidaus peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnį, pateikia 2 dalyje nurodytų dokumentų, kuriais pagrindžiamas to reglamento 11 straipsnio 1a dalies pirmos pastraipos b punkte nustatytų kriterijų ir sąlygų laikymasis, sąrašą.

2. Teiktinų dokumentų sąrašas:

a) trumpas pakankamo atitinkamo viešojo intereso, kuriam kyla pavojus, aprašymas;

b) metodo, kuris buvo taikomas siekiant gauti viešąją paramą, aprašymas. Jei vykdoma parašų rinkimo internetu kampanija, pateikiama išsami informacija apie platformą ir būdus, kuriais buvo užtikrinamas rezultatų autentiškumas. Bet kuriuo paramos gavimo metodu turi būti užtikrinta, kad nebūtų dubliuojamų ar suklastotų įrašų, nebūtų įtraukiami ES negyvenančių ar neįsisteigusių visuomenės narių duomenys, ir kad duomenys būtų suskirstyti pagal valstybes nares. Aprašyme taip pat turi būti paaiškinta, kokie įrodymai buvo laikomi pateiktų dokumentų ir duomenų autentiškumą patvirtinančiais įrodymais;

c) trumpas visuomenės palaikymo, pareikšto teikiamam prašymui, masto apibūdinimas, konkrečiai nurodant jį palaikančių asmenų skaičių, suskirstytą pagal valstybes nares, įrodant, kad prašymui pritaria ne mažiau kaip 4 000 visuomenės narių, gyvenančių arba įsisteigusių bent penkiose valstybėse narėse, ir kiekvienoje iš tų valstybių narių yra ne mažiau kaip tokių 250 visuomenės narių.

3. Apie kiekvieną pasirašantįjį, kuris yra fizinis asmuo, pateikiama ši informacija:

a) parašo patvirtinimas;

b) vardas, pavardė;

c) adresas ir gyvenamosios vietos valstybė narė;

d) patvirtinimas, kad laikomasi minimalaus amžiaus reikalavimo (priklausomai nuo gyvenamosios vietos valstybės narės reikalavimų, taikomų norint pasinaudoti balsavimo teise Europos Parlamento rinkimuose).

4. Apie kiekvieną pasirašantįjį, kuris yra organizacija, pateikiama ši informacija:

a) parašo patvirtinimas;

b) organizacijos pavadinimas;

c) adresas ir pagrindinės buveinės valstybė narė;

d) nacionalinis registro numeris;

e) atstovo vardas ir pavardė bei pareigos.

5. Sąjungos institucija ir organas, kuriam pateiktas prašymas, pagal 3 ir 4 dalis pateiktus asmens duomenis naudoja tik tam, kad patikrintų, ar prašančios šalys atitinka Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnio 1a dalies pirmos pastraipos b punkte nustatytus kriterijus ir sąlygas, ir ištrina šiuos duomenis praėjus vieniems metams nuo prašymo pateikimo, išskyrus atvejus, kai atitiktis tinkamumo kriterijams yra ginčijama – tokiu atveju asmens duomenys gali būti saugomi tol, kol bus išspręstas toks ginčas.

4 straipsnis

Nevyriausybinės organizacijos arba advokato atstovavimas

1. Jei nevyriausybinėms organizacijoms ar kitiems visuomenės nariams atstovauja nevyriausybinė organizacija, taikomas šio sprendimo 2 straipsnis.

2. Jeigu nevyriausybinėms organizacijoms ar kitiems visuomenės nariams atstovauja advokatas, su prašymu pateikiami dokumentai ir duomenys, įrodantys, kad advokatas turi teisę verstis advokato praktika valstybės narės teisme. Tokie dokumentai gali būti valstybėje narėje veikiančios advokatų asociacijos išduotas pažymėjimas arba bet koks kitas dokumentas, atliekantis tą pačią funkciją pagal nacionalinę praktiką. Advokatas taip pat pateikia įgaliojimą, patvirtinantį, kad jis turi teisę atstovauti savo klientui.

5 straipsnis

Teisės prašyti atlikti vidaus peržiūrą vertinimas

1. Atitinkama Sąjungos institucija ar organas, vertindami pagal šį sprendimą pateiktą informaciją, patikrina, ar prašymą pateikę asmenys ir jų atstovai atitinka Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnio 1 ir 1a dalyse nustatytus kriterijus ar sąlygas.

2. Jeigu, remdamiesi pagal šį sprendimą pateikta informacija, atitinkama Sąjungos institucija ar organas negali visapusiškai įvertinti, ar tenkinami kriterijai ir (arba) sąlygos, ji / jis per pagrįstą laikotarpį, kurį turi nurodyti atitinkama Sąjungos institucija ar organas ir kuris neturi viršyti 30 dienų, pareikalauja prašančiosios šalies pateikti papildomų dokumentų arba informacijos. Tuo laikotarpiu Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnyje nurodyto termino skaičiavimas yra sustabdomas.

3. Kai aktualu, atitinkama Sąjungos institucija ar organas gali konsultuotis su atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis bet kurioje Sąjungos valstybėje narėje, kad patikrintų ir įvertintų atitinkamos nevyriausybinės organizacijos ar advokato pateiktą informaciją, susijusią su Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 11 straipsnyje nustatytais tinkamumo kriterijais. Šiuo konsultaciniu laikotarpiu, kuris neturi viršyti 30 dienų, Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnyje nurodyto termino skaičiavimas yra sustabdomas.

6 straipsnis

Administracinis bendradarbiavimas

Sąjungos institucijos ir organai bendradarbiauja, kad būtų užtikrintas skaidrus ir nuoseklus šio sprendimo taikymas.

7 straipsnis

Prašymų atlikti vidaus peržiūrą pateikimas Komisijai

1. Komisijai skirti prašymai atlikti administracinių aktų arba neveikimo vidaus peržiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnį teikiami tik per internetinę prašymų dėl vidaus peržiūros priėmimo sistemą, kuri yra viešai prieinama Komisijos interneto svetainėje.

2. Pagal to reglamento 11 straipsnio 1a dalies pirmos pastraipos b punktą Komisijai pateiktinų prašymų atlikti peržiūrą atveju parašai surenkami per Komisijos pateiktą internetinę sistemą (*EU-Survey*), laikantis Komisijos pateiktų gairių ir metodikos. Tai nedaro poveikio prašymą pateikusios šalies galimybei rinkti rašytinius parašus. Tokiu atveju prašančioji šalis suskaitmenina informaciją, kurios reikalaujama pagal šio sprendimo 3 straipsnio trečią ir ketvirtą pastraipas, ir pateikia ją per internetinę prašymų dėl vidaus peržiūros priėmimo sistemą.

8 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas 2008/50/EB panaikinamas.

9 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2023 m. balandžio 29 d.

Priimta Briuselyje 2023 m. balandžio 11 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN